

Skärma av uteplatsen med en levande vägg

Räkna inte med att väggen blir tät redan första sommaren, men lådorna ramar ju fint in altanen tills växterna har tagit sig mera.

Du behöver inte resa ett högt plank för att slippa insyn på uteplatsen. Skärma i stället av alla nyfikna blickar med en levande vägg.

En lätt och dekorativ skärm av klätterväxter är tillräcklig om du vill skärma av uteplatsen och slippa nyfikna blickar från grannar och folk som går förbi. Skärmen skapar också lä och den gör det effektivare än man tror – och bättre än ett plank, som många gärna reser för att få insynsskydd och vara i fred.

Klätterväxterna planteras i lådor som ställs längs kanten av uteplatsen. De låga lådorna utgör en fin avslutning på uteplatsen och på sidorna av dem fästs de stolpar som bär trådarna som bildar spaljé för klätterväxterna.

Lådorna håller inte i evighet, men tryckimpregnerat virke längst ner, dränerande grus och fuktisolerande skivor på insidan av träet är faktorer som gör att livslängden kan bli stor. Vi uppskattar livslängden till 15–20 år, och vill du ha lådor som håller längre måste du nog mura dem.

Gör Det Själv

SVÅRIGHETSGRAD:

En enkel uppgift även om uteplatsen har flera skeva vinklar.

TIDSÅTGÅNG:

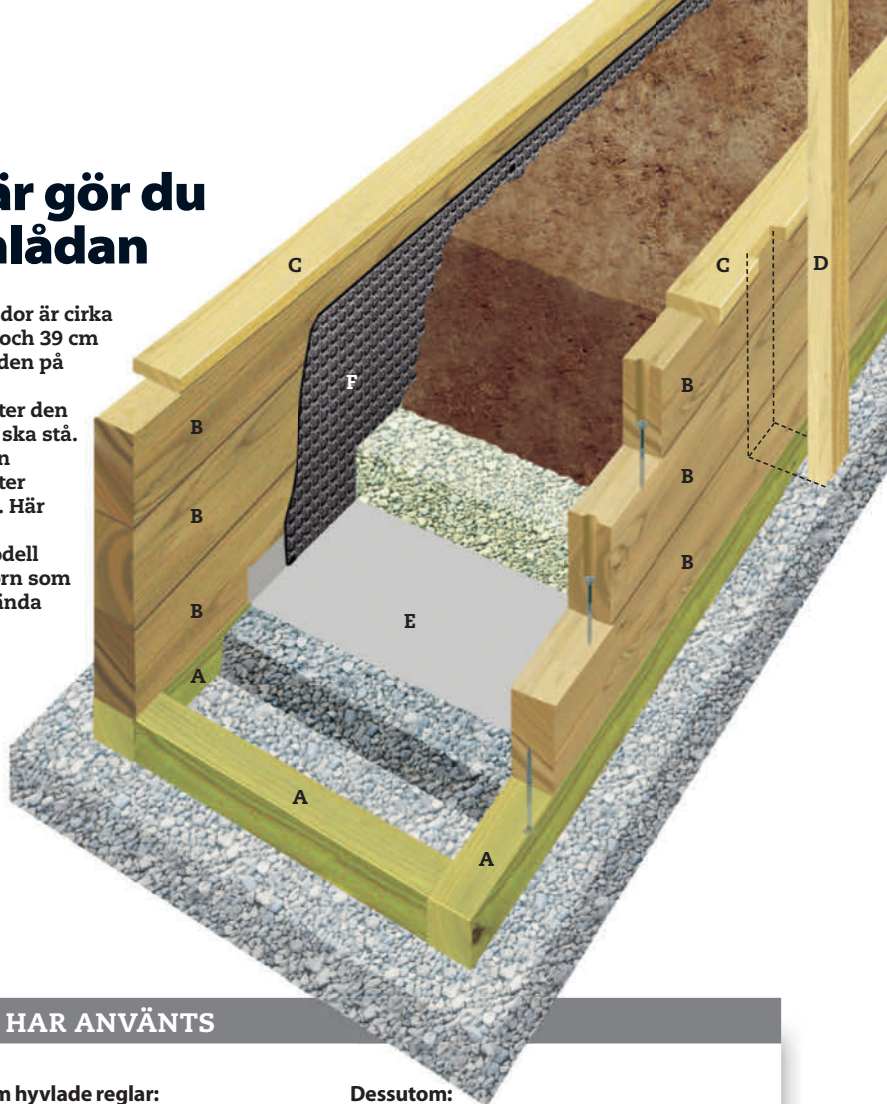
2 arbetsdagar.

PRISBILD:

Cirka 150 kr per meter.

Så här gör du blomlådan

Våra blomlådor är cirka 37 cm höga och 39 cm breda. Längden på lådorna ska anpassas efter den plats där de ska stå. Även formen anpassas efter placeringen. Här visar vi en standardmodell med räta hörn som du kan använda som mall.

DETTA HAR ANVÄNTS

45 x 95 mm hyvlade regler:

- Sidor (B) i lådorna

45 x 45 mm tryckimpregnerade regler:

- Lådans bottenram (A)

22 x 70 mm hyvlade lister:

- Kantlister (C)

45 x 45 mm hyvlade regler:

- Stolpar (D) till spaljén

Dessutom:

- Fiberduk (geotextil) (E)
- Ventilerande sockelskiva (F)
- Rostfria träskruvar: 4,5 x 80 och 4,5 x 45 mm
- Trådar eller linor
- Träskyddsmedel
- Singel eller grovt grus, jord och växter
- PU-lim

[före]

[efter 1 år]

Dränering

1 Gräv bort all jord där lådorna ska stå. Om lådorna är cirka 40 cm breda bör du gräva en cirka 50 cm bred ränna. Ta bort gräs och jord till cirka 15 cm djup.

Jämna till singeln så att du får en fin och plan bädd att ställa lådorna på.

2 Fyll rännan med grovt grus eller singel. Singel i storleken 8–16 mm dränerar bra och minskar risken för att jorden runt trälådorna blir för tät och fuktig. Och skulle träet fuktas upp så torkar det lättare när det står på en bädd av singel.

TIPS

Var beredd att förstärka spaljén i takt med att växterna blir större och kraftigare. Redan första sommaren bytte vi ut trådarna och satte dit tjockare. Så småningom kan det vara nödvändigt att fästa vågräta regler mellan stolparna för att de inte ska dras snett och för att avlasta trådarna.

Snickra lådan

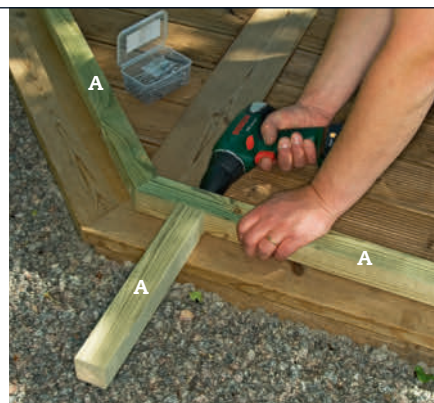
Du bestämmer själv hur stor din låda ska vara och vilken form den ska ha. Det enklaste är att snickra den på plats.

Om din uteplats har oregelbunden form och därmed flera vinklar – precis som vår – gör du klokt i att först såga till de regler som ska vara närmast uteplatsen och därefter sätta ihop dem med varandra. Arbetet fortsättes med att övriga delar i stommen sågas till och sätts ihop.

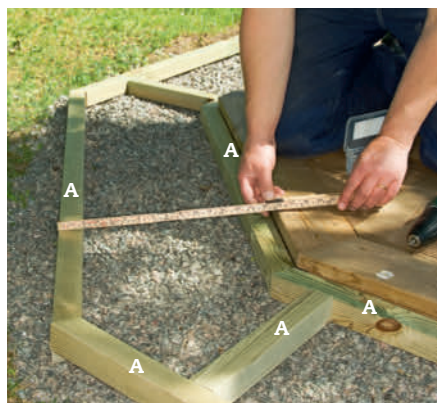
När det är klart kan du överföra formen till de regler som lådan snickras av. Du kan spara en hel del tid på att såga ut alla delar på en gång men var noga med att märka delarna.

1 Delarna till bottenramen sågas till. Eftersom träet får markkontakt bör du välja tryckimpregnerade regler A på 45 x 45 mm till ramen. Såga först till bitarna närmast uteplatsen och arbeta dig utåt.

2 Ramen skruvas ihop med rostfria skruvar, 4,5 x 80 mm. Sätt till att börja med endast en skruv i varje fog så att du kan justera om det blir nödvändigt. När du är nöjd låser du med en extra skruv.

3 Reglarna A till den yttre delen av ramen ska också sågas till. Lägg delarna på varandra och markera både längd och vinkel så blir det lättare att få dem att passa ihop.

4 Fortsätt nu med sidorna som består av 45 x 95 mm regler B. Använd din redan färdiga ram som mall för både längd och vinklar. Markera även på flera lager och såga ut alla på en gång. Fäst sedan det näst nedersta lagret med 4,5 x 80 mm skruvar.

5 Hörnfogen låses med vågräta skruvar. Förborra så att skruvarna inte drar eller pressar delarna skevt innan de dras ihop. Tack vare förborringen minskas risken för att träet ska spricka. Försänk därefter alla skruvhål.

6 Ramen består nu av två lager regler. Vänd ramen och lägg den på plats på singelbädden. Justera bädden tills ramen ligger vågrätt och stötts överallt av singel och grus.

7 Följande lager kan nu skruvas fast. För att du inte ska behöva använda 150 mm långa skruvar förborrar du först med 4 mm borr rätt igenom regeln B och därefter borrar du halvvägs igenom med 10 mm borr.

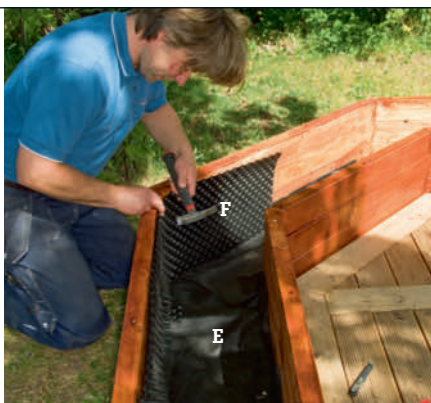

8 När alla regler har skruvats och limmats fast ska träet strykas med olja och lasyr eller färg. Utsidan ska strykas flera gånger men det räcker att stryka insidan en gång med olja eftersom den kläs invändigt med sockelskivor.

Lådorna fylls upp

1 Börja med att lägga en fiberduk E på singelbädden och dra upp den 4–5 cm längs lådans sidor. Duken hindrar jorden från att rinna ner i singelbädden och bevarar därmed singelns dränerande funktion betydligt längre.

2 Insidan av lådan kläs med sockelskivor F. Skär till lagom stora bitar och fäst dem med pappspikar så att lådorna kläs ända upp till kanten. Sockelskivorna förhindrar jordkontakt och håller träet ventilerat.

Hur mycket jord som går åt beror på de växter du väljer.

3 Nu kan du fylla på med grus och jord. Det går åt en hel del jord och du kan spara lite på den genom att först lägga dränerade grovt grus eller singel. Därefter kan lådorna fyllas upp med matjord.

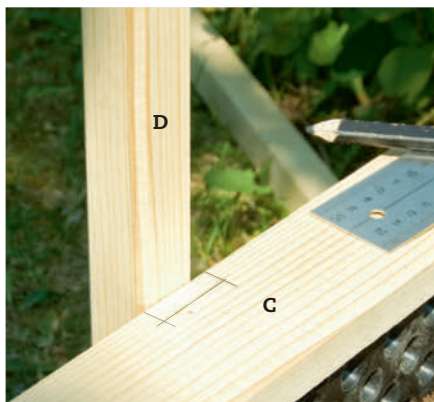
Kanter och stolpar

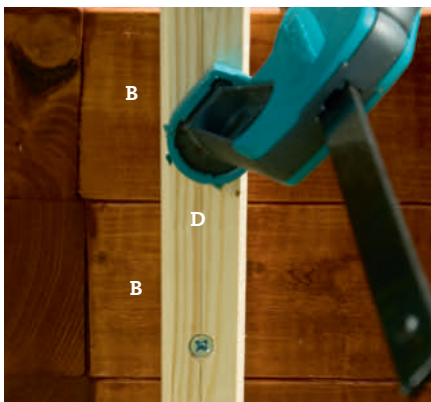
1 Lådorna ska nu förses med kantlister C som ska skydda träet mot regn och hindra regn från att rinna innanför sockelskivorna. Såga till 22 x 70 mm kantlister och fäst dem så att de sticker ut lika mycket på varje sida. Fäst dem med skruvar och lim.

2 Gör i ordning stolparna D till spaljén. Geringssåga dem i bägge ändarna för då rinner vattnet lättare bort. Förborra sedan för de skruvar som ska användas för att fästa stolparna på lådorna och försänk alla hål.

3 Markera för stolparna D på kantlisterna C och såga sedan ett litet urtag i kantlisterna, så att stolparna kan fästas plant mot utsidan.

4 Skruva fast stolparna D på lådorna med 4,5 x 80 mm skruvar som ska dras ner lite i de försänkta hålen. När stolparna sitter stadigt borrar du smala hål på cirka var 20:e cm i dem så att du kan dra trådar eller linor genom dem.

Blanda gärna snabbväxande klättrväxter med åretrunt gröna växter och med dekorativa blommor.